

A D V O K A T
Sreten Djordjević

Hajduk Veljkova br. 4 Valjevo 14000
Tel: 014 232 636 Mob: 064 164 22 48
e-mail: ecolawgica @ gmail.com

бр. 353-02-1163/2021-03

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ВЛАДА
преко
РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Немањина 22-26
11000Београд

_____ из _____ на адреси
_____ благовремено дана 16.9.2021. године подноси

Ж А Л Б У

У три примерка и прилогом

ПРОТИВ: Решења Министарства заштите животне средине РС бр. 353-02-01163/2021-03 од 18.8.2021. године;

Због:

- апсолутно битних повреда одредаба управног поступка
- пореде одредаба Закона о процени утицаја на животну средину
- погрешне примене материјалног права
- и разлога из члана 158. став 1. тачка 1, 3, 4. и 5. Закона о општем управном поступку

Побијаним решењем одређен носиоцу пројекта „Rio Sava Exploration“ доо Београд, обим и садржај студије о процени утицаја на животну средину пројекта подземне експлоатације лежишта литијума и бора „Јадар“, постројења за обогаћивање руде и одлагања јаловине настале при рударским активностима, у зони рударских активности 1А и 1Б. Незадовољан првостепеним решењем, подносилац жалбе пуномоћник странака исто побија, из разлога који следе:

Подносиоцу жалбе је побијано решење уручено дана 1.9.2021. године, електронском поштом.

1. Побијано решење је незаконито у делу који се односи на праву поуку. Наиме, у поуци о правном леку наведено је да се жалба може изјавити у року од 15 дана од дана пријема овог решења односно **„од дана обавештавања заинтересоване јавности о донетом решењу“**. Према одредбама Закона о процени утицаја на животну средину, о донетом решењу **обавештава се „јавност“ а не „заинтересована јавност“**. **Заинтересованој јавности се, као странци, доставља решење по одредбама Закона о општем управном поступку. Дакле, непосредним личним достављањем.** Давањем погрешне поуке о правном леку, првостепени орган је довео у заблуду неодређени број лица која су као заинтересована јавност, дакле као странка у смислу Закона о заштити животне средине, Закона о процени утицаја на животну средину и ратификоване Архуске конвенције, доставили примедбе на захтев за одређивање обима и садржине студије утицаја на животну средину и онемогућио их у коришћењу рока за изјављивање жалбе- од момента уредне доставе решења до истека рока од 15 дана од пријема. Такође, рачунањем рока за жалбу од дана обавештавања- а ради се о дану када је првостепени орган решење објавио на свом сајту- жалбе неодређеног броја странака које имају статус заинтересоване јавности биле би одбачене ако би биле изјављене након истека наведеног, незаконито постављеног рока!

Правна поседица погрешне поука о правном леку је поништај решења јер су незаконите последице таквог решења већ наступиле и не могу се отклонити јер су рокови незаконито почели да теку.

2. Побијано решење се не може испитати;

Решење не садржи образложење у материјалном смислу јер првостепени орган у образложењу није навео потпуне примедбе подносиоца жалбе. То за последицу има да првостепени орган уопште није дао оцену сваке примедбе појединачно, није правно квалификовао изнете примедбе нити изнео разлоге о одлучним чињеницама због којих су оне прихваћене или не, због чега се решење не може ни испитати.

Из образложења побијеног решења се не може видети ни које доказе је орган изнео у поступку, каква је садржина докумената које је оператер накнадно доставио, каква је садржина две допуне захтева за одређивање обима и садржине студије итд. због чега је решење неподобно за разматрање. У том смислу, првостепени орган је пропустио да подносиоцу жалбе достави две допуне захтева које је носиилац пројекта доставио првостепеном органу, како би се подносилац жалбе, као странка у поступку о тим допунама захтева изјаснио. На тај начин, подносилац захтева се онемогућен у учествовању у поступку, пропуштањем достављања допуна захтева који је суштина и предмет одлучивања у поступку, пропуштајући да у односу на подносиоца жалбе примени одредбе Закона о општем управном поступку које се односе на права странака у поступку, достављање писмена, право странке на изјашњење у току управног поступка итд. Првостепени орган је на тај начин онемогућио подносиоца жалбе да учествује у управном поступку, поступајући супротно начелу помоћи неукој странци (члан 8. ст.2. ЗОУП), начелу „права странке на изјашњење“ (члан 11. ЗОУП), посебно у односу на одредбу да се „без претходног изјашњавања странке може одлучити само када је то законом дозвољено“ а Закон о процени утицаја на животну средину такву могућност не прописује. Такође, првостепени орган је поступио супротно одредбама о достављању (члан 75. ЗОУП) као и супротно одредбама о испитном поступку јер је онемогућио подносиоца жалбе да се изјасни о чињеницама и доказима које је носилац

поступка накнадно доставио а странка о томе није била обавештена (члан 106. ст. 2. ЗОУП).

Поред наведених чињеница на које је указано, указује се и на већи број других незаконитости које за последицу имају поништај решења а које се односе на чињеницу да је побијано решење нејасно, неразумљиво, да чињенично стање у поступку није правилно и потпуно утврђено, да решење не садржи разлоге о одлучним чињеницама а дати разлози су нејасни и контрадикторни са садржином изреке и образложења решења. Ради се најмање о следећем:

- Образложење не садржи разлоге за усвајање захтева, да ли је оператер испунио законске обавезе прописане Законом о процени утицаја на животну средину, да ли је захтев уредан, да ли садржи све законом прописане податке, да ли је уз захтев приложена документација потпуна да би се о захтеву могло расправљати и о истом донети одлука, који докази су изведени у поступку и сл. Образложење не садржи ни оцену изнетих доказа, правну оцену захтева и приложене документације, као ни оцену да ли су сви изведени докази и прилози у складу са законом. Из тих разлога решење садржи недостатке због којих се не може ни испитати јер је неподобно за разматрање. С обзиром да не садржи потпуно образложење у материјалном смислу произилази да је донето уз повреду материјалног управног права и Закона о процени утицаја на животну средину, као и на основу непотпуно и погрешно утврђеног чињеничног стања. Решење је донето на основу непотпуног и нетачно утврђеног чињеничног стања и уз битну повреду одредаба поступка од утицаја на законитост и правилност првостепеног решења што су према одредби члана 171. став 2. Закона о општем управном поступку разлози за поништавање решења.

- У образложењу решења се наводи да је орган 29.04.2021. године упутио позив носиоцу пројекта „Rio Sava Exploration“ д.о.о. Београд да допуни захтев који је поднет Министарству животне средине 14.04.2021. године. Ради комплетног сагледавања стања поднетог захтева за рударски део пројекта Јадар је било потребно допунити следећим:

- извршити попис свих опасних материја и навести податке о њиховим максимално процењеним количинама које могу да буду присутне на целом комплексу; навести колико ће одлагалишта/депонија бити на комплексу, шта ће се на њима одлагати, у којим максимално процењеним количинама и каквог карактера (тачка 4 образложења);
- навести из којих ће се извора користити песак/агрегат за израду материјала за запуњавање, посебно имајући у виду то да се и захтеву наводи да ће се за израду материјала за запуњавање користити песак/агрегат из других извора, а не како је наведено у Студији изводљивости мешавина. Довожење новог материјала за запуњавање, додатно доводи до загађења транспортом истог, повећаном фреквентношћу саобраћаја и транспортних средстава, учесталосту утовара/истовара и др. и није у складу са циљем смањивања количине насталог отпада и минимизирањем искоришћења природних ресурса, нити може бити у складу са најбољим доступним техникама, На тај начин се одбацује „идеална опција”, како је наведено у Студији изводљивости подземне експлоатације лежишта литијума и бора Јадар. Орган је поставио и питање „да ли то значи да се рецептура за припрему засипног материјала наведена у Студији изводљивости неће примењивати?” Упркос томе, у образложењу не даје одговор. На стр. 34 се констатује да депонија индустријског отпада није предмет овог захтева, а да је одлагалиште јаловинског материјала одлагалиште на које се одлаже отпад настао рударским активностима односно, стенски отпад који нема корисног садржаја, а који

није процесуиран. На стр. 38. образложења се констатује да рударски отпад/јаловина/стенски материјал није исто што и индустријски отпад, без даљег објашњења или упућивања на извор.

- у тачки 6. образложења се износи да „није адекватно размотрен утицај поплава на рудник и одлагалиште рудничке јаловине, а што би могло бити укључено и у разматрање утицаја поплава на целом комплексу (...) па се поставља питање како је могла бити рађена пројектна документација која није обухватила регулацију реке Јадар и Коренита, с обзиром на често плављење услед изливања те две реке”.

- у тачки 7 образложења решења се наводи да је дат само позитиван утицај на друштвену заједницу, а да није узета у разматрање чињеница да удео пољопривреде у дохотку града Лознице учествује око 34%, а у читавој држави око 17%.

- у тачки 8. образложења решења се износи да је тачка 60., захтева, која дефинише значај утицаја „прилично нејасна”.

- у тачки 9. образложења решења се износи да се у тачки 5.1.2.3. захтева каже да ће се применити мере заштите свих водозахвата са цевоводима и црпним станицама, али „без навођења локација тих водоизворишта”. Даље се истиче да је то „један од важнијих партикуларних негативних утицаја који морају бити обрађени у захтеву”. У образложењу се, даље, на стр. 35 констатује да је реч о Севесо постројењу, те изузетку од идентификације могућих утицаја пројекта или активности на животну средину за цео комплекс, без навођења правне основе и разлога којима се руководио орган.

- у тачки 12. образложења решења се износи да је у захтеву речено да ће се комплетна количина воде за рад рудника и постројења доводити са изворишта које се налази у алувијону реке Дрине. Даље се истиче да нигде у захтеву није наведени о којој се укупној количини воде ради, као и да „није наведено да је експлоатација воде посебан пројекат који подлеже посебном режиму добијања сагласности и дозвола”.

- у тачки 13. образложења решења се истиче да на основу захтева није јасно „како ће коначно изгледати биланс вода на целом комплексу пројекта Јадар. (...) Елаборат о резервама подземних вода, мора постојати и њиме се мора јасно документовати да захватање воде неће утицати на режим подземних вода и за то се мора добити сагласност надлежног органа”.

- у тачки 14. образложења решења се износи да на основу захтева и пратеће документације није јасно да ли су разматране мониторинг позиције у ближем и даљем окружењу, нити тамо где постоје природни извори и каптаже.

- у тачки 15. образложења решења се износи да се у захтеву наводи близина водоизворишта одакле се околно становништво снабдева водом, али се у захтеву „не приказује положај тих изворишта нити мере које ће се предузети да не дође до угрожавања истих”. У образложењу се даље не указује на чињенице и околности које су понуђене допуном документације од стране подносиоца захтева, већ се у образложењу (на стр. 36) констатује да „употреба и третман воде нису предмет Захтева за одређивање обима и садржаја студије о процени утицаја на животну средину пројекта подземне експлоатације лежишта литијума и бора Јадар”.

- у тачки 16. образложења решења се истиче да „није дат коментар коришћења домаћих стандарда и упоредна анализа”.

- у тачки 17. образложења решења се истиче да су закључци о могућим утицајима услед емисија загађених материја и одлагања у рудничке просторије јаловинског материјала „необјективни, негде и нелогични”.

- у тачки 19. образложења решења се поставља питање „шта је IUCN SMP класификација?”

- у тачки 20. образложења решења се указује на то да није јасно шта у пракси значи опис мера у захтеву којима се дефинишу мере да се очува постојећи водни режим површинских вода кроз „рационално” узимање воде из водозахвата.
- у тачки 21. образложења решења се износи да се у захтеву „у тачкама 3.3, 2.4, 4.9., 6.4., 8.2. децидно се каже да нема утицаја и да нема последица, што није тачно”.
- у тачки 22. образложења решења се наводи да се инвеститор Студијом упућује на потребу прибављања дозволе за управљање рударским отпадом према Уредби о условима и поступку издавања дозволе за управљање отпадом, али да се у захтеву, на стр. 7, за одређивање обима и садржаја, „када се набраја шта је предвиђено предметним пројектом не наводи то одлагалиште јаловине које практично представља рударски отпад.”
- у тачки 23. образложења решења се указује на то да се носилац пројекта у више наврата у захтеву за одређивање обима и садржаја студије позива на примену најбољих доступних техника, „али се не наводи коришћење Референтних докумената Европске уније који дефинишу најбоље доступне технике”.
- у тачки 24. образложења решења се указује на то да „није јасно шта обухвата зона 1А, а шта зона 1Б. Да ли у зону 1А спада и приступна инфраструктура рудника тј. колика је површина коју обухвата део пројекта „Јадар” који је обухваћен захтевом?”
- у тачки 25. образложења решења се истиче да „није јасно да ли је овим захтевом обухваћен и један део третмана руде или не, и ако јесте, који је део обухваћен?”

У решењу се констатује (тачка 3 Образложења) да се захтев односи само на један део целокупног пројекта Јадар, а да је „потребно нагласити да се према прописима из области заштите животне средине идентификација могућих утицаја пројекта или активности на животну средину не врши парцијално за сваки постројење у оквиру комплекса (које су међусобно функционално и технолошки повезане) већ за цео комплекс”. **Супротно томе је донето решење којим се одобрава обим и садржај студије о процени утицаја на животну средину само једног дела целокупног пројекта Јадар што чини да је изрека решења контрадикторна разлозима у образложењу решења из којих произилази да би захтев носиоца пројекта морао да буде одбијен односно одбачен, због чега се решење не може ни испитати.** Осим тога што је таква одлука супротна Закону о процени утицаја на животну средину, ставовима и еколошког *acquis-a* и Комитета за усклађеност са Архуском конвенцијом (Србија је маја 2009. године донела Закон о потврђивању Конвенције о доступности информација, учешћу јавности у доношењу одлука и праву на правну заштиту у питањима животне средине, „Сл. гласник РС”, број 38/09), у образложењу се не наводе разлози који су определили одлуку о приступу процени утицаја на животну средину за део целокупног пројекта Јадар. У образложењу (стр. 35) се констатује да је реч о изузетку да правила се идентификација могућих утицаја пројекта или активности на животну средину не врши парцијално за свако постројење у оквиру комплекса већ за цео комплекс што произилази из „наведених одредаба прописа из области заштите животне средине”. Међу наведеним одредбама се упућује само на Закон о заштити животне средине (чл. 3. ст. 1. тач. 31.) у коме се дефинише појам Севесо постројења, а не изузеци од идентификације могућих утицаја пројекта или активности на животну средину за цео комплекс. У решењу се не указује на правне основе и разлоге којима се руководио орган у доношењу одлуке о парцијалној идентификацији могућих утицаја пројекта или активности на животну средину. Напросто, јер правни основ за тако нешто није прописан законима Србије. И са последицом поништаја решења јер се не може испитати и јер су дати разлози супротни императивним одредбама позитивног законодавства.

- Правилник о садржају захтева за одлучивање о потреби процене утицаја и садржини захтева за одређивање обима и садржаја студије о процени утицаја на животну средину прописује обавезну садржину захтева (Сл. гласник РС 69/2005, Прилог 2. Првостепени орган је након пријема иницијалног захтева из априла 2021. године наложио носиоцу пројекта да га допуни. Након анализе допуњеног захтева од 25. маја 2021. године, који је сачињен после позива од 29. априла 2021. године првостепени орган је утврдио да исти није допуњен у потпуности, те да је остало да се достави још већи број података. Даље орган констатује да су у поново допуњеном захтеву за одређивање обима и садржаја Студије о процени утицаја на животну средину „пружене тражене информације у формату и обиму како је и затражено”. Дакле, првостепени орган је носиоцу пројекта два пута достављао захтев за допуну захтева за одређивање обима и садржине студије, што је изричито супротно одредби члана 13. у вези члана 9. Закона о процени утицаја на животну средину који гласи:

„Ако је захтев о потреби процене утицаја неуредан надлежни орган захтева од носиоца пројекта додатне податке и документацију и одређује рок за њихово достављање.

Ако носилац пројекта о потреби процене утицаја не достави додатне податке, обавештења и документацију у остављеном року, надлежни орган одбацује захтев као неуредан, осим у случају из члана 7. став 2. овог закона.“ (члан 7.ст.2. није у вези са овим предметом јер се на то не указује у побијаном решењу)

Првостепени орган је био ОБАВЕЗАН ИМПЕРАТИВНОМ ОДРЕДБОМ ЗАКОНА да ОДБАЦИ захтев као неуредан јер носилац пројекта, након захтева надлежног органа у остављеном року није употпунио захтев. На тај начин је побијано решење донето супротно одредби члана 13. у вези члана 9. Закона о процени утицаја на животну средину јер је морало да буде одбачено.

- Поред свега наведеног, у образложењу решења се уопште не наводи на који начин је носилац пројекта, приликом другог уређења захтева, тај захтев уредио. На сајту првостепеног органа се такође не види ни један од захтева Министарства из којих би се утврдио обим измена и допуна захтева који је тражен као ни да ли је носилац пројекта испунио обавезе које су му наложене.

- Образложење суштински не садржи ни разлоге за усвајање захтева, да ли је носилац пројекта испунио законске обавезе прописане Законом о процени утицаја на животну средину, да ли је захтев уредан, да ли садржи све законом прописане податке, да ли је уз захтев приложена документација потпуна да би се о захтеву могло расправљати и о истом донети одлука. Образложење није разумљиво и не садржи чињенично стање и доказе на основу којих је оно утврђено, не садржи ни разлоге који су били одлучујући код оцене сваког доказа, прописе и разлоге који, с обзиром на утврђено чињенично стање, упућују на одлуку из диспозитива и разлоге због којих није уважен неки захтев или предлог.

Из тих разлога решење садржи недостатке због којих се, с једне стране не може ни испитати јер је неподобно за разматрање; а са друге стране, оно је донето супротно одредби члана 13. Закона о процени утицаја на животну средину јер из чињеничног стања које је констатовано у образложењу решења произилази да је морало бити одбачено као неуредно! С обзиром да не садржи потпуно образложење у материјалном смислу произилази да је донето уз повреду материјалног управног права и Закона о процени утицаја на животну средину, као и непотпуно и погрешно утврђеног

чињеничног стања. Решење је донето на основу непотпуног и нетачно утврђеног чињеничног стања и уз битну повреду одредаба поступка од утицаја на законитост и правилност првостепеног решења што су према одредби члана 171. став 2. Закона о општем управном поступку разлози за поништавање решења.

- Чланом 14. став 3. Закона о процени утицаја на животну средину прописано је да надлежни орган доноси одлуку о обиму и садржају студије о процени утицаја узимајући у обзир специфичности пројекта и локације, као и достављена мишљења заинтересованих органа и организација и заинтересоване јавности, а чланом 141. став 4. Закона о општем управном поступку да образложење решења мора да буде разумљиво и да садржи кратко излагање захтева странака, чињенично стање и доказе на основу којих је оно утврђено, разлоге који су били одлучујући код оцене доказа и разлоге који, с обзиром на утврђено чињенично стање, упућују на одлуку из диспозитива и разлоге зашто није уважен неки захтев или предлог. То побијаном решењу недостаје!

На основу свега наведеног, предлаже се другостепеном надлежном органу да на основу члана 167. ст.2. ЗОУП усвоји ову жалбу и ПONIШТИ Решења Министарства заштите животне средине РС бр. 353-02-01163/2021-03 од 18.8.2021. године КАО НЕЗАКОНИТО.

ПОДНОСИЛАЦ ЖАЛБЕ
